

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Полтавська державна аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**присвячується 100-річчю
Полтавської державної аграрної академії**

23 квітня 2020 р.

м. Полтава

**УДК 657:005.3
П 78**

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 705 с.

ISBN 978-617-7669-65-3

Посвідчення УкрІНТЕІ № 93 від 17.02.2020 р.

*Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 17.04.2020 р.)*

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств в умовах сьогодення.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7669-65-3

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

ЗМІСТ

Передмова	5
СЕКЦІЯ 1	
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ	
Адаменко М. В.	21
ФІНАНСОВІ МОЖЛИВОСТІ В ОЦІНЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	
Адамчик О. О.	24
КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ТА СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ	
Антонов О. І., Плевако Я. А.	27
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ СТВОРЕННЯ ПРОДУКТІВ ТА ПОСЛУГ У СІЛЬСЬКОМУ ЗЕЛЕНОМУ ТУРИЗМІ	
Антошкін В. К.	30
ЧИННИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРОБІЗНЕСУ	
Багрій К. Л.	33
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Березіна Л. М, Резнік А. В.	36
МАКРОЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бінерт О. В., Чижевська О. В.	39
МІСЦЕ УКРАЇНИ В МАЙБУТНІЙ ПЕРЕБУДОВІ СВІТУ	
Бойко Л. О.	42
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ КАВУНІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ З УКРАЇНИ	
Бутко Н. В.	45
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
Вітер О. М., Мартин О. М.	48
МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Гіренко Ю. О.	51
ОКРЕМІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ХМЕЛЯРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гіржева О. М.	54
РОЛЬ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	
Гончарук О. В., Малюк О. С.	57
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ СПІЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ	
Горяча О. Л.	60
ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	
Гринюк Н. А.	63
ЄВРОПЕЙСЬКА І УКРАЇНСЬКА КООПЕРАЦІЯ: ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ	
Грудько С. В.	66
ФОРМЫ И СИСТЕМЫ ОПЛАТЫ ТРУДА, ПРИМЕНЯЕМЫЕ В РЕСПУБЛИКЕ	

УДК 657.631

К. Л. Багрій, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
(м. Чернівці, Україна)

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Щодня кожна людина стикається з ризиками, які виникають найчастіше не залежно від нього самого, наприклад, стихійні лиха, підприємницькі ризики або нещасні випадки. Таким чином, поняття ризик і людина, досить тісно пов'язане одне з одним.

Під підприємницьким ризиком прийнято розуміти невизначеність результату наміченої підприємницької діяльності, що відображає ступінь успіху або невдачі діяльності підприємця в порівнянні із заздалегідь запланованими результатами [1, с. 137].

В ринкових умовах суб'єкти господарювання завжди знаходяться в стресових ситуаціях. Саме тому велике значення для підприємця грає пізнання природи ризику, тому що ні для кого не секрет, що будь-яка підприємницька діяльність цілком і повністю пов'язана з ризиком. При цьому ризики – це первинна ланка в процесі отримання прибутку, а прибуток вже вважається похідною частиною від ризику.

В даний час значна кількість підприємств вже має цілі відділи, які присвячені аналізу ринкової кон'юнктури з метою подальшої розробки оптимальної стратегії розвитку підприємства. Методологія дослідження в рамках конкретної організації може бути різною, так як багато залежить від фінансових можливостей підприємства, компетенції відділу з управління ризиками і, природно, відношення керівництва до ризиків.

У науковій літературі прийнято виділяти 5 методів щодо аналізу ризиків, а саме: бухгалтерський метод; метод внутрішнього аудиту; метод зовнішнього аудиту; метод фінансового аналізу; метод ризик-менеджменту.

В основу бухгалтерського методу аналізу ризику лежить упорядкована система щодо збору, реєстрації та узагальнення інформації за кожною операцією за звітний період в грошовому виразі.

Основними об'єктами аналізу є майно організації, господарські операції, що здійснюються нею, і зобов'язання даної організації перед третіми особами (банки, постачальники, посередники і т.п.).

Завдання, які вирішуються в рамках бухгалтерського методу: виявлення господарських резервів для розвитку підприємства; контроль господарських операцій; контроль використання ресурсів підприємством; контроль за дотриманням нормативних вимог та ін.

Наступний метод оцінки ризиків – це бухгалтерський внутрішній аудит. Основна мета внутрішнього аудиту спрямована на отримання об'єктивної і незалежної оцінки та рекомендації щодо поліпшення господарських процесів в рамках підприємства, і зниження схильності до ризиків. Завдяки використанню цього методу організація може збалансувати бізнес-процеси, що дозволить досягти поставлених цілей набагато швидше.

Регулярно проведені внутрішні аудити на підприємстві можуть вирішити багато проблем. У процесі вирішення якої-небудь проблеми в рамках підприємства, менеджменту видаються рекомендації щодо оптимізації систем з контролю над ризиками. Більш того, аудитори можуть бути ініціаторами впровадження систем щодо контролю ризиків, або організації курсів для менеджменту з метою навчання їх правильним підходам мінімізації впливу ризиків на діяльність підприємства.

Якщо внутрішній аудит проводить спеціалізований відділ на підприємстві, то зовнішній аудит проводиться зовнішнім аудитором або аудиторською фірмою, метою якої є перевірка достовірності бухгалтерських даних та фінансової звітності суб'єкта господарювання. При цьому це один з найбільш витратних методів, тому що вартість якісної перевірки підприємства може бути високою.

Однак варто бути готовим до таких вкладень, тому що на виході після

проведеного всебічного аналізу аудитор надає рекомендації щодо оптимізації виробництва, податкової функції та ін.

Фінансовий аналіз має на увазі проведення підприємством аналізу існуючих фінансово-економічних показників, оцінки фінансового стану і вартості його акцій на ринку, якщо це публічне акціонерне товариство.

Основні завдання, які вирішуються в рамках фінансового аналізу: майновий аналіз підприємства; аналіз забезпеченості підприємства основними засобами; інвестиційний аналіз; аналіз фінансової стійкості та ін.

Ризик-менеджмент – процес прийняття управлінських рішень щодо мінімізації збитку, що виникає під дією ризиків. Очевидно, що всі процеси протікають в умовах невизначеності, тому підприємцю доводиться переходити до аналізу ймовірності настання різного роду подій. На практиці відбувається експертний метод оцінки ризиків. Таким чином, після проведення оцінки менеджер може перейти до статистичного аналізу для подальшої обробки результатів, але при цьому отриманий результат не можна буде повністю інтерпретувати, так як аналіз відбувається у відриві від бухгалтерського обліку.

З вище зазначеного зрозуміло, що кількість різних підходів до системи управління ризиками велика. Однак, слід зрозуміти просту істину – при аналізі ризиків важливий системний підхід. Це означає, що всі методи повинні бути використані в сукупності, так як це дозволить мінімізувати як ризики, так і похибки розрахунків, тим самим підвищивши результативність рішення, прийнятого підприємцем.

Список використаних джерел:

1. Груб'як С. В. Підприємницькі ризики: поняття, сутність, види. Інфраструктура ринку. 2016. Вип. 2. С. 136 – 139.